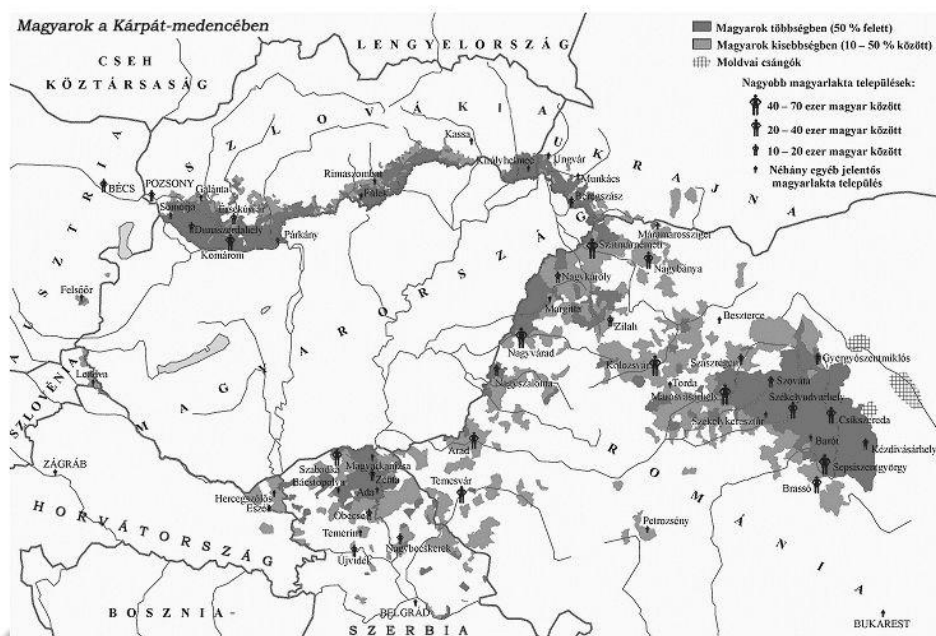

ORSZÁGGYÜLÉS HIVATALA
KÜLÜGYI IGAZGATÓSÁG

NEMZETPOLITIKAI TÜKÖR

Készítette:
Hunvári Orsolya
Lenkei Judit
Márky Zoltán
Pappné Farkas Klára
Sediqi Jázmin
Szabó Ádám
Vass-Prékopa Angéla

Szerkesztő:
Márky Zoltán

Kiadó:
Dr. Sárdi Péter

2013. április 12.

II. évfolyam 10. szám

TARTALOM

HÍREK	3
Nemzeti összetartozás bizottsága	3
Nemzetpolitika az Országgyűlésben	3
Magyar nemzetpolitika	6
Elindult a <i>Külhoni Kisiskolások Éve</i> programsorozat a vajdasági Zomboron	
Az Országgyűlés pártjai nemzetpolitikai alapítványa kuratóriumának ülése	
Erdély	8
Továbbképzés a csángó oktatási program pedagógusainak	
Az SZNT elküldte a román kormánynak a székely autonómiáért gyűjtött aláírásokat	
Az EMNT-EMNP polgári kezdeményezését elemzik Brüsszelben	
Felvidék	9
Interjú a pártelnökökkel	
Fehér István – „Vegyük fel az állampolgárságot és cselekedjünk!”	
Délvidék	11
Nyilatkozat Vajdaság alkotmányos jogainak védelméről	
Két hónap hosszabbítás az „új temerini fiúknak”	
Kárpátalja	13
Szvoboda demonstráció Beregszászon	
Az LMP Kárpátalján	
Horvátország	15
Európa parlamenti választások lesznek Horvátországban	
BESZÁMOLÓ	17
Autonómia-konferencia Budapesten	
Kárpát-medencei Családlánc	
A Felvidékről kitelepítettek emléknapja	
A HÉT TÉMÁJA	22
Évfordulós ünnepség és pártkongresszus	
KITEKINTŐ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE	26

HÍREK

Nemzeti összetartozás bizottsága

A bizottság április 8-án zárt ülést tartott, melynek napirendjén – a bizottság történetében először – nagykövetjelölt meghallgatása szerepelt.

Nemzetpolitika az Országgyűlésben

Ujhelyi István (MSZP) interpellációt nyújtott be a nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli miniszterhez: **„Demokráciaközpont = Erdélyi Magyar Néppárt = Fidesz?”** címmel. A felszólalás az április 8-i ülésnapon hangzott el.

A képviselő az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) által a közelmúltban végzett kérdőíves felmérésről beszélt. Felszólalásában kitért arra, hogy véleménye szerint az EMNP a Fidesz pártalapszervezeteként működik Erdélyben, de helyi támogatottsággal nem bír, mégis pénzügyi támogatásban részesül Magyarországtól. Megjegyezte, a kérdőíves felmérésben politikai aktivitásra vonatkozó kérdések is szerepeltek, melyek többek között Orbán Viktor miniszterelnök és a Fidesz nemzetpolitikájával való elégedettségre, a honosítási folyamatra irányultak, de arról is érdeklődtek, hogy a megkérdezettek akarnak-e voksolni a 2014-es magyarországi választásokon.

A politikus véleménye szerint az állampolgárság ügyét felhasználva a kormány közvetlenül, az EMNP pedig közvetve próbálja megteremteni a Fidesz leendő szavazótáborát, ugyanis a magyar állampolgársággal rendelkezőknek felajánlották, hogy az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) irodahálózata segít a választási regisztráció ügyintézésében személyes adatokért cserébe. A képviselő kijelentette, hogy az irodák bevonása a regisztrációba és a választások lebonyolításába azt vetíti előre, hogy a Fidesz a választási eredmények manipulálására készül.

Rétvári Bence, a közigazgatási és igazságügyi tárca államtitkára hangsúlyozta, hogy 2010 novemberében született egy nyilvános megállapodás a Külügyminisztérium, az EMNT, valamint a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium között arról, hogy a közösen létrehozott demokráciaközpontok révén minél több külföldi magyar kapjon tájékoztatást a magyar állampolgárságról és kapjanak segítséget az ügyintézésben.

Az államtitkár leszögezte, hogy az EMNP vagy az EMNT kérdőívére vagy információ-szolgáltatására a magyar kormánynak semmiféle befolyása nincsen. Hozzátette, mindannyiunk érdeke, hogy minél több magyar vegye fel az állampolgárságot, így minden szervezetet támogatnak, aki ebben részt vesz. Kijelentette: a kabinet senkit sem bízott meg a regisztrációban való közreműködéssel.

A képviselő nem fogadta el az államtitkári választ, azonban az Országgyűlés 207 igen, 40 nem és 34 tartózkodás mellett megszavazta.

Csóti György (Fidesz) napirend utáni felszólalása a 2013. április 9-i ülésnapon **„Miért kell és miért jár az autonómia az elszakított nemzetrészeknek?”** címmel

A képviselő elmondta: aggodalomra ad okot, hogy a trianoni békediktátum után idegen fennhatóság alá került 3,4 milliós magyarság száma mára 2,5 millióra csökkent; arányuk a többségi nemzet lélekszámához viszonyítva a Felvidéken 30%-ról 10%-ra, Kárpátalján 31%-ról 12%-ra, Erdélyben 32%-ról 20%-ra, a Délvidéken 28%-ról 14%-ra fogyatkozott. Véleménye szerint ezért a tendenciáért a kényszerű elvándorlás, az erőszakos asszimiláció és a kitelepítések is felelősek.

Hangsúlyozta: az elcsatolt területeken élők szülőföldön való boldogulását és fennmaradását csak a tényleges és teljes körű autonómia biztosíthatja. Hozzátette: számos ország megoldotta már az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetét személyi elvű, kulturális vagy területi autonómia biztosításával, ennek mintájára a szomszédos országokban is tudatosítani kell, hogy a magyar közösségeknek alanyi jogon jár az önrendelkezés az utódállamokban. „Ezt a jogot számos európai irányelv, Európa tanácsi ajánlás és a volt szovjet érdekszférán kívüli területeken kialakult gyakorlat igazolja.”

Rétvári Bence államtitkár válaszában kiemelte, hogy az alaptörvény egyértelművé teszi a mindenkori magyar kormányzat feladatát, miszerint azon túl, hogy felelősséget visel a határon túl élő magyarokért, támogatnia kell a helyi autonómia-törekvéseket is. A mindenkori kabinetnek elő kell segítenie egyfajta területi autonómia megteremtését azokon a területeken ahol a magyarság egy tömbben él, példaként említve Erdélyt. Ahol nincs tömbmagyarság, ott egyfajta személyi, kulturális autonómia lehet irányadó - tette hozzá.

Az államtitkár úgy vélte: az autonómia biztosítása a többségi társadalom számára is pozitív lehet, mert az hozzájárul a magyarság könnyebb betagozódásához az adott ország államigazgatási rendszerébe. Felszólalásában kijelentette: a szomszédos országoktól azt kéri, hogy ismerjék fel az Európai Unióban használatos gyakorlatot és biztosítsák az autonómiát a magyar nemzeti közösségek számára, továbbá legalább a viszonyosság elvét szem előtt tartva, amennyivel Magyarország szélesítette az itt élő nemzetiségek jogosítványait, annyiban ők is bővítsék saját hazájukban az ott élő magyaroknak a lehetőségeit. Hozzátette: az Európai Uniónak elő kell segítenie a Kárpát-medencei magyar közösség minél szélesebb körű önrendelkezési jogának a megteremtését.

Szávay István (Jobbik) írásbeli kérdései a Külügyminiszterhez:

„A kormányváltás óta hány alkalommal és konkrétan milyen okokból kérte be a Külügyminisztérium a szlovák nagykövetet, illetve hány alkalommal és konkrétan milyen okokból kérte be a szlovák külügyminisztérium hazánk pozsonyi nagykövetét?” [K/10509](#)

(A képviselő hat másik szomszédos ország kapcsán is érdeklődött, a miniszter válasza mindegyikre vonatkozik.)

A Jobbik képviselője Martonyi Jánoshoz intézett kérdésében arról kért felvilágosítást, hogy mi a kormány diplomáciai gyakorlata a kétoldalú kapcsolatokban jelentkező problémák esetén a felvidéki magyarokat érintő ügyekben. Ezen kívül a szomszéd ország vonatkozó gyakorlatáról is tájékoztatást kért.

Martonyi János hangsúlyozta, hogy a nagykövetek bekérése nem az egyetlen és kizárólagos módja a diplomáciai érintkezésnek, következésképpen az, hogy egy adott relációban hányszor kérik be a nagykövetet, illetve hányszor kérték be a mi nagykövetünket, önmagában nem képezi objektív mércéjét sem a kétoldalú kapcsolatok minőségének, sem a nemzeti érdekérvényesítés határozottságának.

A külügyminiszter válaszából kiderült, hogy összesen tíz alkalommal kérték be szomszédos országok nagyköveteit a kormányváltás óta. Ebből legtöbbször – hatszor – a budapesti szerb nagykövetet kérték be, többek között a szerbiai vagyon-visszaszármaztatási és kárpótlási törvény elfogadása miatt. A magyar nagykövetet három alkalommal kérték be a belgrádi külügyminisztériumba.

A szlovák nagykövetet 2011-ben kérte be Németh Zsolt államtitkár, amiért a magyar állampolgárság felvétele miatt Boldoghy Olivért megfosztották szlovák állampolgárságától. A külügyminiszter emellett közölte, hogy a szlovák-magyar relációban működik egy „korai előrejelző rendszer”, amely a kialakuló feszültségeket korai szakaszukban igyekszik megoldani.

Victor Micula román nagykövetet háromszor kérték be; márciusban a román kormányfő interjúja miatt, amelyben Magyarországot kedvezőtlen színben tüntette fel. Az ezt megelőző időszakban a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) magyar karával kapcsolatos magyar álláspont kifejtése végett, valamint a kolozsvári Mátyás-szoborra elhelyezett román felirat és zászló, illetve a bukaresti magyar nagykövet feltartóztatásának ügyében rendelték be a román nagykövetet. Füzesi Oszkár bukaresti magyar nagykövetet öt alkalommal kérték be a román külügyminisztériumba, többek között Németh Zsolt államtitkárnak a székely zászló használata kapcsán tett kijelentései és az új román kormány kisebbségpolitikáját érintő bírálata miatt, illetve Nyíró József tervezett újrateremtése ügyében.

A ljubljana-i magyar nagykövetet kétszer kérte be a szlovén minisztérium, egy Rába-vidéki szlovén nyelvű óvoda bezárása, valamint annak sérelmezése miatt, hogy egy uniós elnökségi kiadványunkban a magyarországi szlovén kisebbség által lakott Rába-vidéket „vend vidékként” említettük.

A kijevei magyar nagykövetet két alkalommal kérték be az ukrán külügyminisztériumba, magyar részről nem történt bekérés.

Ausztria és Horvátország relációjában a külügyminiszter nem tudott nagyköveti bekérésekről beszámolni.

Dr. Steiner Pál (MSZP) írásbeli kérdése a Közigazgatási és Igazságügyi Miniszterhez:

„Hány személy állampolgársági kérelmét utasították el a kedvezményes honosítási eljárásban?” [K/10493](#)

Az MSZP képviselője dr. Navracsics Tiborhoz intézett kérdésében az elutasítások okáról is tájékoztatást kért. A tájékoztatást egyfelől a kérelmezők állampolgársága, másfelől a kérelmek benyújtásának földrajzi helye szerinti bontásban kérte.

A közigazgatási miniszter válaszához csatolt [melléklet](#) az egyszerűsített honosítási eljárásban elutasítottak állampolgárság szerinti megoszlását tartalmazza, 2011 és 2012 között. Navracsics Tibor rögzítette, hogy a kedvezményes honosítási kérelmekről a köztársasági elnök diszkrecionális jogkörben, indokolás nélkül dönt, erre figyelemmel a kérelmek elutasításának indokáról tájékoztatást nem tud adni. Az elutasított kérelmekről benyújtás helye szerinti bontásban nem készül statisztika, így az erre irányuló kérés sem teljesíthető.

A mellékletből kiderül, hogy az említett időszakban összesen 2533 állampolgársági kérelmet utasítottak el, melyek közül a legtöbb Romániából (972), Ukrajnából (921) és Szerbiából (441) érkezett.

A miniszter ezen kívül utalt még az allampolgarsag.gov.hu oldalon megtekinthető statisztikai adatokra is.

Magyar nemzetpolitika**Elindult a *Külhoni Kisiskolások Éve* programsorozat a vajdasági Zomboron**

Elindult a [Külhoni Kisiskolások Évének](#) keretén belül szervezett programsorozat, melynek első állomása a vajdasági Zombor volt. 2013-at a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium (KIM) Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkársága nyilvánította a Külhoni Kisiskolások Événé, a tavalyi külhoni magyar óvodák éve program után, melynek célja, hogy minél több magyar család válassza az anyanyelvi oktatást kisgyermek számára. A program keretén belül április 8-án, játékos műhelyfoglalkozásokkal mutatták be az anyanyelvi oktatás előnyeit. A zombori Testvériség-Egység Általános Iskolába mintegy száz gyerek érkezett a hétfői rendezvényre a környező településekről, Kupuszináról, Brezdánról, Nemesmiliticsről és Doroszlóról.

Joó Horti Livia, az MNT Közoktatási Bizottságának elnöke, úgy nyilatkozott, fontos döntésnek tartja, hogy a népességcsökkenés által veszélyeztetett szórványvidéken, a Nyugat-Bácskában indult el a programsorozat. Hozzátette, szeretnék elérni, hogy minél több szülő írassa magyar tagozatra gyermekét.

A program a Nemzetpolitikai Kutatóintézet háttérkutatásaira épül, melynek megvalósítására százmillió forint áll rendelkezésre a Bethlen Gábor Alapból.

Hajnal Virág programfelelős a Magyar Szó című lapnak elmondta, közösségépítő programokra, illetve óvónők és tanítónők együttműködését célzó pályázatokat írtak ki, melynek sikerét jelzi, hogy a pályázatra két és félszeres volt a túljelentkezés. Hangsúlyozta, örülnek, hogy a határon túli intézményekben elfogadják a minőségi oktatáshoz nyújtott segítségüket.

Varga Erna, a horvátországi magyar iskolák főtanácsosa úgy vélte, hogy az alacsony születési ráta okoz gondot, valamint az, hogy sok szülő úgy véli, gyermeke sikerebb lesz, ha az állam nyelvén tanul. Így a programsorozat egy jelzés is a szülőknek, hogy az anyaországnak fontosak a magyar tannyelvű iskolák.

A programkörút a drávaszögi Vörösmarton folytatódott, ahol a helyi általános iskolában kreatív anyanyelvi játékokban, ügyességi, kézműves és zenei-mozgásos játékokban tehették próbára magukat a helyi és a környező magyar iskolákból érkezett kisiskolások. Másnap, április 9-én a szlavóniai Kórógyra, majd Zágrábba érkeztek magyar oktatási szakemberek, akik különböző foglalkozások keretében, ügyességi játékokkal, zenével és tánccal igyekeztek meggyőzni a szülőket: magyar tannyelvű oktatási intézménybe írassák gyermekeiket. A körút következő állomása, március 11-én a szlovéniai magyarok központja, Lendva volt.

Forrás: <http://www.magjarszo.com>

Az Országgyűlés pártjai nemzetpolitikai alapítványa kuratóriumának ülése

Április 9-én tartotta meg az Alapítvány a Magyar Nemzeti Közösségek Európai Érdekképviselétéért kuratóriuma éves ülését.

Az Alapítvány alapítói az Országgyűlésben képviselt pártok, a kuratórium elnöke az Országgyűlés elnöke, tagjai paritásos alapon az Országgyűlésben képviselt pártok és a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumában képviselt külföldi szervezetek megbízottai.

Az Alapítvány azzal a céllal jött létre 2008-ban, hogy létrehozza és működtesse Brüsszelben a Magyar Nemzeti Közösségek Érdekképviselati Irodáját (Hunineu iroda). Az Országgyűlés a 2013. évi költségvetési évben 48 millió forintot szavazott meg az Alapítvány támogatására.

Rendszeresen beszámolunk a Hunineu iroda rendezvényeiről; ezúttal egy tavaly megkezdett program folytatódott: 2012 májusában az iroda szervezésében Belgiumban vendégeskedett az a 10-12 éves székely fiúkból álló focicsapat, melyet *Böjte Csaba* gyermekotthonainak legtehetségesebb lakóiból válogattak össze. Az otthoni felkészülés után a székely nemzeti színekben játszó csapat az RSC Anderlecht és az AS Eupen, a belgiumi német közösség klubjának korosztályos csapataival mérkőzött meg. A székely csapat brüsszeli programjában akkor mindegyik frakció több magyarországi és erdélyi EP képviselője részt vett, és volt, aki közülük támogatást is nyújtott a programhoz.

A belga csapat most az április 9-i héten viszonzta a látogatást. Az MLSZ Telki edzőközpontjában és a Puskás Ferenc Labdarugó Akadémián nemzetközi tornán vettek részt, ahol a székely gyerekek ezúttal önálló csapatként is és más csapatok tagjaiként is szerepeltek.

Április 11-én az Országházban tartott sajtótájékoztatón a belga klub alapítványának vezetője és *Kiss Antal* irodavezető bejelentette, hogy az Anderlecht gyűjtést szervez abból a célból, hogy Szovátn, Böjte Csaba

gyermekotthonában műfüves pálya épüljön. A klub állja majd a mintegy 75 ezer eurós költséget.

Erdély

Továbbképzés a csángó oktatási program pedagógusainak

A moldvai magyar oktatási programban részt vevő tanárok április 5. és 11. között továbbképzésen vettek részt a **Lakiteleki Népfőiskolán** a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége (RMPSZ) szervezésében. A 22 településen (Banána, Buda, Diószeg, Diószén, Dumbravény, Ferdinándújfalú, Forrófalva, Frumósza, Gajdár, Klézse, Kostekek, Lészped, Lujzikalagor, Magyarfalú, Nagypatak, Pokolpatak, Pusztina, Somoska, Szitás, Tyúkszer, Újfalú és Szőlőhegy) tanító 30 tanárnak az erőszakmentes kommunikáció témakörében tartott képzés mellett számos egyéb programot biztosítottak. Ellátogattak Ópusztaszerre, valamint az Országházba.

Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke, a népfőiskola alapítója újságíróknak elmondta, hogy reményeik szerint a nem túl távoli jövőben Csángóföldön, Bákóban a lakitelekihez hasonló népfőiskolát hoznának létre, amelyben óvodát, iskolásoknak kollégiumot, magyar tannyelvű oktatást, közösségi házat és sportolási lehetőséget alakítanának ki.

A magyarországi továbbképzésre induló tanárok Csíkszeredában részt vettek a **Jáki Sándor Teodóz ösztöndíjak** átadási ünnepségén. Lászlófy Pál István, az RMPSZ örökös tiszteletbeli elnöke méltató beszédében kiemelte, hogy továbbra is fontosnak tartják a továbbtanulni vágyó moldvai csángó gyerekek anyagi támogatását. Hangsúlyozta, hogy a Jáki Sándor Teodóz-díj odaítélése nem szociális alapon történik, hanem az oktatási programban részt vevő diákok közül a magyar nyelvű felsőfokú tanulmányukat sikeresen végzők részesülhetnek benne eredményeik és ajánlás alapján. Egyszeri megítélés után öt alkalommal, havi rendszerességgel kapják meg a 450/400/350 lejt.

Az RMPSZ Jáki Sándor Teodóz ösztöndíjának megalapítását az Amerikai Egyesült Államokban tevékenykedő Gazda Angela és a Pillangó Alapítvány tette lehetővé a pénzügyi háttér biztosításával.

Az SZNT elküldte a román kormánynak a székely autonómiáért gyűjtött aláírásokat

A Székely Nemzeti Tanács április 8-án juttatta el a román kormánynak azt a petíciót, amelyet március 10-én fogadtak el a marosvásárhelyi autonómiatüntetés résztvevői, és amely támogatására csaknem 40 ezer aláírást gyűjtöttek. *Izsák Balázs* sajtónyilatkozataiban elmondta: ha a kormánytisztviselők azt kifogásolták, hogy a közfelkiáltással elfogadott kiáltványon nincsen aláírás, hát akkor ők azt rövid időn belül aláírásokkal látták el. Ugyanakkor Izsák azt is kifejtette, hogy fontos „mozgásban tartani” a közösséget, hiszen ha a régiósítás nem alakul kedvezően, akkor újabb mozgósításra lesz szükség, fontos a lelki készenlét az emberekben a további közös cselekvésre. A petíció fő követelése, hogy a kormány a közigazgatási átalakítás során önálló közigazgatási egységként ismerje el Székelyföldet, és

ruházza fel olyan hatáskörrel, amely autonóm régióvá teszi a térséget. De a székely jelképek üldözésének, valamint a magyar nyelvet használó emberek zaklatásának befejezése is benne van a petícióban, tette hozzá Izsák Balázs.

A Székely Nemzeti Tanács hétfégi sepsiszentgyörgyi Állandó Bizottsága ülésének döntéseiről szólva, az elnök többek között elmondta, hogy júniusban az SZNT ülésezni fog, ahol majd tisztújításra is sor kerül, amelynek keretében átadja a mandátumát, amivel őt ezelőtt öt éve felruházták, és megválasztják az új elnököt is.

Izsák Balázs, az SZNT elnöke levélben fordult a Székely Magyar Kanadai Egyesülethez támogatásukat kérve egy Székely Nemzetközi Iroda felállításához. Tájékoztatót adott a polgári kezdeményezés célkitűzéséről és az önálló székely diplomácia felépítésének tervéről. A Székely Nemzetközi Iroda működtetése – számításai szerint – évi 10 000 dollárba kerülne és fenntartására 5-10 évig lenne szükség. Vállalatok és magánszemélyek adományaira egyaránt számít.

AZ EMNT-EMNP polgári kezdeményezését elemzik Brüsszelben

Az Európai Bizottság jogi főosztálya elfogadta, és az intézmény egy illetékes főosztályával együtt elemzi az Erdélyi Magyar Néppárt és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács közös polgári kezdeményezését a nemzeti kisebbségek védelmével kapcsolatban. Az Európai Bizottság jogi bizottsága nemrég tájékoztatta a fejleményekről Szilágyi Zsoltot, a néppárt külügyi alelnökét, aki a párt és az EMNT közös megbízásából március 22-én benyújtotta a testülethez a kisebbségben élő őshonos nemzeti közösségek védelméről szóló Európai Polgári Kezdeményezés (EPK) szövegtervezetét.

A Nemzeti összetartozás bizottsága Autonomia albizottságának április 16-i ülésén napirendi pontként szerepel a polgári kezdeményezések helyzetének ismertetése.

Felvidék

Interjú a pártelnökökkel

A www.bumm.sk április 4-én *Berényi Józseffel*, a Magyar Közösség Pártja (MKP) elnökével, április 8-án pedig *Bugár Bélával*, a Most-Híd vezetőjével közölt interjút. A két beszélgetés számos témát érintett, azonban a megyei választásokról, valamint a „másik” szervezettel és a kormánnyal fennálló viszonyról mindkét politikus szót ejtett.

Az MKP első embere pártja esélyeit latolgatva elmondta, pozitívan tekint a jövőbe, hiszen az elkövetkező időszakban őt választás is alkalmat kínál beágyazottságuk bizonyítására. Az aktuális felmérések azt mutatják, nagyjából további 15 ezer szavazót szükséges meggyőzniük, hogy az MKP 2016-ban visszatérhessen a parlamentbe, ami „nem könnyű, de nem lehetetlen feladat” – emelte ki Berényi József. A megyei választások kapcsán megjegyezte, elsődleges céljuk, hogy a 2009-ben megszerzett 40

mandátumos eredményt megközelítsék, ugyanis az akkori helyzethez képest szűkült a mozgásterük a Most-Híd megerősödése¹ miatt.

A Bugár Béla vezette párttal fennálló kapcsolatáról is beszélt az MKP elnöke. Elmondta, értékrendjükben elég messze került egymástól a két szervezet, ám a magyarság 8,5%-os aránya miatt „nem a további felaprózódásra van szükség, hanem az ügyek közös koordinálására”. Berényi szerint a pártok „egymásra találása” tehát nem reális pillanatnyilag, azonban az együttműködésre törekedni kell a magyarság érdekében. Ezt elsősorban a járási szintű megegyezés útján látja megvalósíthatónak, és örömét fejezte ki, hogy immár a Most-Híd is nyitottnak mutatkozik a tárgyalásokra.

Úgy vélte, hogy a magyar-szlovák kormányzati kapcsolatok, ha lassan is, de kedvező irányba változtak. Hangsúlyozta, gyors áttörésre nem számít, azonban „a szlovák ellenállás fala itt-ott repedezik”, amihez hozzájárult a magyar és szlovák kormány között elindult párbeszéd.

Bugár Béla saját pártjáról felemás helyzetértékelést adott. Elmondta, a fontos az, hogy a választók miként látják a Most-Híd teljesítményét, ám e téren „a kép kicsit összetettebb”. Elismerte, hogy vannak, akik szerint a bukás felé haladnak, ugyanakkor úgy vélte, a szimpatizánsaik látják, milyen gazdasági javaslataik voltak és mekkora munkát végeztek.

A megyei választásokról elmondta, céljuk Robert Ficoék legyőzése, azonban szerinte ezt csak széles együttműködéssel képesek elérni, bevonva a Népi Platform pártjait és az MKP-t is. Kifejtette, erre elsősorban a megyei szintű koalíciós megegyezések kínálnának megoldást, de a tárgyalások eredményességét illetően kevésbé volt bizakodó. Kritizálta a KDH-t, akik szerinte a „többséggel megyünk és nyerünk” stratégiát követik, illetve az MKP felső vezetéséről azt állította, hogy nem tesznek meg mindent az összefogás érdekében. Bugár Béla elmondta, a személyes ellentétek miatt nem tartja lehetségesnek, hogy a közeljövőben látványosan javuljon a viszony a két párt között, azonban szerinte fontos lenne kikötni, hogy nem ellenségei, legfeljebb vetélytársai egymásnak, hiszen ugyanazokat a célokat kívánják elérni, csak más úton.

A Most-Híd és a Fico-kormány viszonyában meghatározó pont A. Nagy László kisebbségi kormánybiztos szerepe. Állandó viták közepette tevékenykedik, újra és újra felmerül a kérdés: vajon mikor dönt úgy a párt, hogy a továbbiakban nem éri meg számukra szerepet vállalni a kormányzat tevékenységében? Bugár Béla hangsúlyozta, a látszat ellenére az utóbbi időszakban is voltak „bizonyos eredmények”, a kormánybiztosnak súlya volt a Selye Egyetem ügyében és a vasúti kétnyelvűség terén is komoly tárgyalások folynak. A politikus leszögezte, A. Nagy addig marad a posztján, amíg „látjuk annak az esélyét, hogy a bennünket érintő dolgokba bele tudunk szólni, illetve ameddig a kormánybiztos oda tudja tenni a lábát az ajtóhoz, és nem tudják azt becsapni”. A magyar-szlovák viszonyra térve a mostanában jellemzőhöz képest eltérő álláspontot képviselt. Kiemelte, ugyan elterjedt nézet, hogy javult a két ország kapcsolata, azonban szerinte

¹ A 2009 nyarán alakult vegyes párt a 2009-es megyei választásokon még nem volt számottevő tényező, mindössze 3 képviselői mandátumot szerzett.

semmilyen kényes témát nem oldanak meg a felek, nincs előrelépés és a gazdasági együttműködés sem hatékony igazán.

A teljes interjúk az alábbi linkeken olvashatók:

[Berényi József](#)

[Bugár Béla](#)

Forrás: www.bumm.sk

Fehér István – „Vegyük fel az állampolgárságot és cselekedjünk!”

Április 5-én és 6-án rendezték Dunaszerdahelyen az „Áldást adj minden magyar szóra!” című rendezvénysorozatot. A szakmai és kulturális programokat is tartogató esemény a Magyar Polgári Kör, a Szebb Jövőért szervezet, valamint a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom szervezésében valósult meg.

A koncerttel, irodalmi műsorral és kiállítással színesített program része volt *Fehér István* előadása a „Jogfosztottság akkor és ma – a Beneš-dekrétumok ma is élő valósága” címmel. A komáromi Selye János Gimnázium tanára azok közé tartozik, akiktől a magyar állampolgárság felvétele miatt elvették szlovák állampolgárságukat, így első kézből lehet tapasztalata a jogsérelmek terén. Az elszenvedett sérelmek ellenére Fehér István arra biztatott előadásában, hogy minél többen cselekedjenek hozzá hasonlóan, igényeljék a magyar állampolgárságot, hiszen „ha tízezernyi felvidéki magyar állampolgár ember állna ki a területi autonómia mellett, az már olyan erő volna, mely sikeresen léphetne fel Fico és kormánya bennünket sújtó intézkedései ellen” – emelte ki az előadó. Hangsúlyozta, hogy a felvidéki magyarok fellépése szükséges ahhoz, hogy sorsukon javítsanak, erre csak saját erejükből van mód, ezt „nem teheti meg helyettünk sem Orbán Viktor, sem Vona Gábor”. Az előadó Koszovó példáját hozta fel, mint olyan közösség, amely komoly küzdelem árán, de elérte céljait.

Délvidék

Nyilatkozat Vajdaság alkotmányos jogainak védelméről

Bojan Pajtić, a Vajdasági Autonóm Tanács kormányfője április 6-án bejelentette, hogy – várhatóan a tartományi parlament április 10-i ülésén – nyilatkozatot fognak elfogadni a Vajdasági Autonóm Tanács alkotmányos és törvényes jogainak védelméről. „A korábban megszerzett jogok is veszélybe kerültek, ami példátlan az európai joggyakorlatban” – nyilatkozta Pajtić indoklásként. Példaként említette, hogy többek között csökkentették a Vajdasági Autonóm Tanácsnak juttatott anyagi eszközök alsó határát és alkotmányellenesen, konzultáció nélkül kezdtek el rendelkezni a tartományi vagyon felett. Megvonták azt a jogot, hogy a tartomány nevezze ki az Egészségügyi, Szociálpolitikai és Népesedéspolitikai Alap igazgatóját ellentétben a korábbi törvénnyel, a legjelentősebb állami intézmények élére pedig „pártkádereket” neveztek ki, az adott terület szakembereinek megkérdezése nélkül.

A nyilatkozat híre azonnali heves reakciókat váltott ki a szerb kormány részéről. *Igor Mirović*, a Szerb Haladó Párt (SNS) alelnöke felszólított minden vajdasági polgárt és a politikai pártokat, hogy álljanak ki az „alkotmány és a törvény fontosságáért”. Szerinte Pajtić nyilatkozatára a lehető legrosszabb időpontot választotta, amikor Szerbia a koszovói válsággal, az EU és a nemzetközi közösség fenyegetésével is szembesül. Emiatt „állam elleni közvetlen támadásként” és belső nyomásgyakorlásként értékelte az esetet.

Goran Knežević köztársasági mezőgazdasági miniszter (SNS) egyenesen a vajdasági kormány szakadár törekvéseit látja a nyilatkozat hátterében. Nézete szerint a Vajdasági Autonóm Tanács az előző kormány támogatásával éveken keresztül dolgozott „suttyomban” a tartomány függetlenedéséért, de mivel a jelenlegi kormány már kiáll az állam egysége és az alkotmányosság mellett, a Vajdaság a köztársaság elleni vádaskodással és a kérdés internacionalizálásával folytatja terveit.

Čedomir Antić, a Haladók Klubjának tagja azt állította, Pajtić a Vajdaság elszakadását készíti elő, mivel a helyzet emlékezteti Szlovénia magatartására Jugoszlávia széthullása előtt. Eközben a Kurir című belgrádi napilap cikkírója úgy vélte, aki eltúlzottnak tartja a reakciókat, az nem gondol vissza 2002-re, amikor montenegrói politikusok hangoztatták, hogy nem elszakadni, mindössze „gyorsabban az EU-ba jutni” szeretnének.

Élesen fogalmazott *Tomislav Nikolić* szerb elnök is, aki szerint Pajtić feleslegesen gerjeszt feszültséget Szerbia és a Vajdaság között. Elítélték Pajtić lépését a DS tartományi koalíciós partnerei is. A Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV) és a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) szerint velük a DS nem egyezettette sem a nyilatkozat szövegét, sem bejelentésének módját.

A vajdasági kormány a vádak özönére reagálva felkérte a bírálókat, hogy konkretizálják azokat a részeket, amelyek szerintük vitathatóak. Kijelentette, szeparatizmusról szó sincs a szövegben, viszont számos példát hoztak fel az alkotmányos elvek és törvényes rendelkezések megsértésével kapcsolatban, amelyre nem érkezett magyarázat.

Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke végül a többségi politikai pártokkal és Pajtić-csal folytatott megbeszélés után bejelentette, elhalasztják az április 10-re tervezett ülést, hogy csökkentsék a feszültséget. Hozzátette, szeretné elérni, hogy egy ilyen fontos ügy ne „politikai adok-kapok” kérdése legyen. Kijelentette, teljesen alaptalanok a nyilatkozatra érkezett reakciók: Vajdaság kérdését nem lehet megkerülni és teljesen normális dolog erről beszélni.

Április 10-ére vajdasági egyesületek egy csoportja², valamint a Szerb Haladó Párt és a Szerbiai Demokrata Párt a nyilatkozat elleni tüntetést jelentett be.

Pásztor április 11-i nyilatkozatában arra kérte a vajdasági kormány tagjait, hogy – egyelőre – álljanak el a Vajdaság alkotmányos és törvényes jogainak védelméről szóló nyilatkozat benyújtásától, mert csak így lehet megteremteni

² A Szerb Síkság Polgárok Egyesülete és az Egyesült Szerb Ifjúság szervezetek bejelentették, hogy április 12-én, Újvidéken tiltakozást szerveznek a nyilatkozat meghozatala ellen, melyet szeparatistának tituláltak, a tartományi hatalom képviselőit pedig lemondásra szólították fel.

a kompromisszum feltételeit és eloszlatni a bizalmatlanságot. A tüntetés szervezésére utalva pedig felszólított mindenkit, ne az utcán, hanem intézményes keretek között keresse a megoldást.

Pajtić szerint a [nyilatkozat szövegét](#) az alkotmányos-törvényhozási bizottság ülésén zajló vita során módosítani lehet, mint ahogy a parlamenti ülésen is, de mint hozzátette, nem vonják vissza a dokumentumot az eljárásból, amit Pásztor István követelt.

Ugyan a szerb politikai erők Vajdasággal kapcsolatos küzdelmében a helyi magyarság helyzete vagy törekvései nem jelennek meg, de a kérdés „internacionalizását” emlegetők, retorikájuk szintjén óhatatlanul bevonják Magyarországot is a képbe.

Két hónap hosszabbítás az „új temerini fiúknak”

A hét magyar nemzetiségű fiatal ellen nemzeti, faji és vallási gyűlölet szítása miatt zajlik az eljárás, melynek következtében a 2012. október 22. óta tartó előzetes letartóztatásukat az újvidéki Felső Bíróság büntető tanácsa április 4-i végzésével további két hónappal meghosszabbította. (A szerb jogrend szerint ilyen jellegű bűncselekmény miatt egytől nyolc évig terjedő börtönbüntetés róható ki.)

A végzés szerint a fiatalok ügyében a továbbiakban magyar nyelven zajlik az eljárás, ez egyúttal azt is jelenti, hogy ügyükben nem az a bíró fog eljárni, aki a korábbi, elhíresült temerini ügyben kimondta a 61 évre szóló drákói ítéletet.

A verekedésben részes egyetlen szerb nemzetiségű személy ügyét a bíróság ezzel különválasztotta a magyar fiatalok elleni eljárástól és átengedte azt az újvidéki Alapfokú Bíróságnak. Ellene egyébként is „csak” erőszakos viselkedés miatt történt a vádemelés, ami enyhébb büntetést von maga után (hat hónaptól öt évig terjedő börtönt), mint a magyar fiatalok esetében fennálló vád.

„Ez az ügy ugyanakkor azt is igazolja, hogy Szerbiában bírósági ítélet nélkül hónapokig is eltarthat a vizsgálati fogság” olvasható *Bozóki Antal* közleményében, aki két fiút képvisel az érintettek közül. Különösen érthetetlen, hogy a verekedés helyszínén jelen nem lévő magyar fiatallembert is fogva tartják.

A hét fiú ügyében már több magyarországi és külföldi magyar párt, valamint civil szervezet képviselője szót emelt, erről előző számainkban olvashattak.

Forrás: www.magyarso.com

Kárpátalja

Szvoboda demonstráció Beregszászon

Továbbra sem nyugszanak az indulatok Kárpátalján: a szélsőséges nacionalista Szvoboda párt *Szávay István* és a Jobbik ellen tüntetett április 5-én. A tiltakozás apropója a képviselő sajtótájékoztatója és *Kovács Béla* EP képviselővel közös fogadóórája volt, utóbbi beregszászi irodájában.

A sajtótájékoztatón a Jobbik nemzetpolitikai kabinetjének elnöke értékelte az elmúlt időszak eseményeit, valamint reagált a párttal és személyével kapcsolatban megjelent vádakra is. Szávay szomorúnak nevezte, hogy a Jobbikra nézve „lejárató, rossz szándékú, csúsztatásokra és hazugságokra épülő” írások jelentek meg a közelmúltban, és sajnálatát fejezte ki, ha a lejáratási kísérlet kapcsán mások is kellemetlen helyzetbe kerültek Kárpátalján. Ezen kívül kritikával illette a külügy és a nemzetpolitika területén illetékes kormányzati vezetők ténykedését, mert szerinte a jószomszédi kapcsolatok emlegetésén túl a kormány nem tesz gyakorlati lépéseket a külhoni magyar közösségek érdekében. A politikus elmondta, hogy a Jobbik elutasítja a szélsőséges, magyarellenes akciókat és visszautasította azt az „elképesztő rágalmozást, mely szerint a Jobbik és személyesen ő szervezte provokatív szándékkal a magyarellenes incidenst”. Mint ismert, a Szvoboda a március 15-16-i atrocitásokat követően gyanúsította meg Szávay Istvánt, hogy ő maga szervezte a kokárdát viselő anyaországi diákcsoportok elleni támadásokat annak érdekében, hogy ezt ki tudja használni ukránellenes hangulat keltésére.

A Szvoboda azonnal reagált a jobbikos kiállásra. A sajtótájékoztatót követően nagyjából 20 szimpatizánsuk jelent meg az iroda előtt, akik a magyar politikus és pártja ellen kezdtek demonstrálni magyarellenes jelszavak kíséretében. Velük szemben felsorakozott egy helyi magyar lakosokból álló kisebb csoport, akik magyar és Árpád-sávós zászlókkal tüntettek a Szvoboda szélsőségei ellen. A résztvevők elmondták, tudomásuk szerint a szvobodás tüntetők közül csupán ketten beregszásziak, a többiek csak a tiltakozás miatt érkeztek a városba.

Az utcai demonstrációval párhuzamosan zajló fogadóórán elsősorban a helyi magyarokkal találkoztak a Jobbik politikusai, ám Szávay István fogadta *Oleg Kucint* is, a Szvoboda megyei elnökét, aki elmondta, hogy „nyitottak a további párbeszédre a Jobbikkal, hogy a köztük lévő feszült viszonyt enyhíteni lehessen”, továbbá átadott egy tiltakozó levelet is Kovács Béla nyílt levelére válaszolva. Szávay István ugyanakkor értetlenségének adott hangot azzal kapcsolatban, hogy miközben néhány méterre tőlük a Szvoboda tagjai magyarellenes jelszavakat kiabálva kívánják a magyarságot többek között „az Urálon túlra”, addig a nacionalista párt megyei elnöke a Jobbikkal való egyeztetés lehetőségéről tárgyalna. Hangsúlyozta, hogy „nem tart elképzelhetőnek semmilyen kapcsolattartást a Szvobodával addig, amíg a párt nem hagy fel magyarellenes akcióival”.

Az LMP Kárpátalján

Schiffer András, a Lehet Más a Politika társelnöke április 6-án kárpátaljai magyar politikusokkal egyeztetett Beregszászon.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) meghívásának eleget téve részt vett a szervezet közgyűlésén, és a párt vezetőivel folytatott megbeszélésen tájékozódott a helyi magyar közösség helyzetéről, továbbá a nagymuzsalyi aranybánya újraindításának tervéről. *Schiffer András* elmondta, az LMP elkötelezett abban, hogy a Kárpát-medence természeti környezetét meg kell óvni, amit fenyeget, ha a Felső-Tisza vidékén veszélyes technológiákat alkalmazva folytatnak aranykitermelést.

A *Gajdos István* UMDSZ elnökkel és *Tóth Mihály* tiszteletbeli elnökkel folytatott egyeztetésen szintén a magyarság, illetve az aranybánya ügye szerepelt a középpontban. Schiffer András a találkozón elmondta, az LMP álláspontja az, hogy „egyenlő alapon, azonos mércével kell kezelni a határon túli magyar szervezeteket”, amit pártja elvár a magyar kormánytól is, mert szerinte beláthatatlan következményei lehetnek annak, ha nem így viszonyulnak a külföldi magyarok érdekeit védő szervezetekhez.

A felek érintették a megbeszélésen a kettős állampolgárság kérdését, valamint az ehhez kapcsolódó választójog ügyét, továbbá, hogy ezek miként egyeztethetők össze az autonómiatörekvésekkel. Szóba került a kárpátaljai és ukrajnai belpolitikai helyzet, a szélsőséges nacionalista erők térnyerése és a magyarelles provokációk elleni közös fellépés lehetősége.

Az anyaországi politikus tájékoztatta az UMDSZ vezetőit pártja nemzetpolitikai terveiről, amit üdvözölt Gajdos István: „jóleső érzéssel konstatació, hogy az LMP erősíteni igyekszik nemzetpolitikai irányvonalát”, amelyhez hozzáfűzte, az UMDSZ örült annak a gesztusnak, hogy az LMP kiállt mellettük, amikor a „magyar kormány hazug vádak alapján megvonta a schengeni vízumhoz szükséges támogató nyilatkozatok kiadási jogát” tőlük.

Horvátország

Európa parlamenti választások lesznek Horvátországban

Április 14-én kerül sor Horvátországban az Európa parlamenti választásokra. A szomszédos ország július 1-jén válik az Európai Unió teljes jogú tagjává, melynek következtében a horvát választópolgárok 12 képviselőt küldhetnek az EP-be. Az idén megválasztott horvát EP-képviselők mandátuma csupán egy évre szól majd, mivel az ötéves parlamenti ciklus 2014 júniusában ér véget, ezért az Európai Unió minden tagállamában, így Horvátországban is ki kell majd írni akkor a választásokat.

A határidő lejártáig 28 listát adtak le az Országos Választási Bizottságnak, ebből 27 pártok által állított, míg egy független. Ahhoz, hogy független lista indulhasson, 5000 szavazatot kellett összeszedni rövid időn belül. A listák nem homogének, több politikai párt képviselői is megtalálhatók rajtuk, több koalíció is kötött a siker reményében.

Dr. Szántó Tibor³, aki az utolsó parlamenti választásokon a HMDK jelöltjének helyettese volt, az EP-választáson a Demokratikus Közép (DC) listáján indul. Szántó Tibor reméli, hogy a horvátországi magyarok támogatni fogják szavazataikkal. „Mint minden választás, az európai parlamenti választás is fontos számunkra, kisebbségek számára. Ugyanis nem mindegy, ki képvisel bennünket az EU-ban. Olyan nem európai szellemiségű horvát képviselők-e, akik úgy gondolják, a kisebbségek csak vendégek Horvátországban, és Horvátország csak a horvátoké, vagy olyanok-

³ Orvos és egyetemi tanár, Eszék-Baranya megye Közegészségügyi Hivatalának részlegvezetője, 1993-tól a HMDK tagja és elnökségi tagja, 1993-2001 között Eszék Város Tanácsának tagja, 2000-2004 között a horvátországi magyar kisebbség parlamenti képviselője

e, akik esetleg közülünk valók, ismerik problémáinkat, képesek és hajlandók előremozdítani ügyünket.”- nyilatkozta az EP képviselő-jelölt.

Forrás: www.huncro.hr

BESZÁMOLÓ

Autonómia-konferencia Budapesten

Az autonómia témájában a Nemzetpolitikai Kutatóintézet által április 8-9-én megrendezett nemzetközi konferencián *Semjén Zsolt* nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes azt mondta: hamis beállítás, amikor azt a kérdést teszik fel, hogy területi vagy kulturális autonómiát támogatnak-e. Ez nem "vagy-vagy" hanem "és" kérdése. A szórványmagyarságot megilleti a kulturális autonómia, a tömbmagyarság számára pedig jár a területi autonómia, mindegyikre van példa az Európai Unióban. Rámutatott: a nemzetek és a kisebbségek jogai emberi jogok a közösség szintjén. Emberi jogok tekintetében pedig nincs alku, az nem a többségi nemzet kegyéből jár, hanem emberi mivoltunkból következik.

Természetesen az egyes nemzetrészeknek kell a testre szabott autonómiakonceptiót kidolgozniuk, és Budapestről nem kényszerítenek autonómia igénylésére senkit. A magyar kormány azt fogja támogatni, amit az adott nemzetrész kidolgozott - jelezte.

Utalt rá, hogy az Európa Tanács autonómiáról szóló, a svájci *Andreas Gross* által készített jelentése 10 évvel ezelőtt készült, és kiemelte, hogy a jelentés rámutat, a kisebbség-többség együttélése során az autonómia csökkenti a konfliktusokat, a kisebbségek számára lehetővé teszi az identitás megőrzését, a többségnek pedig garanciát ad a területi integritásra. Álláspontja szerint az autonómiának pozitív eredménye van, ami nemcsak a kisebbségi nemzetrészeknek, hanem a többségi államoknak és az anyaországnak is jó. Az autonómia a kisebbségi jogok királynője - fogalmazta meg *Semjén Zsolt*. A magyar kisebbség tagjai nem lehetnek másodosztályú uniós polgárok, másodrangú emberek, és ami másoknak jár, nekünk is jár - szögezte le.

Andreas Gross, a svájci parlament és az Európa Tanács parlamenti közgyűlésének szociáldemokrata tagja arról beszélt, hogy a 2003-ban született jelentésben arra kívántak rámutatni, az autonómia nem csökkenti a konfliktusokat, de az erőszak mértékét igen. Kiemelte: meg kell érteni, hogy az autonómia az erős demokrácia része, s a demokráciát és az autonómiát nem lehet elkülöníteni egymástól. Hangsúlyozta: az erős demokrácia olyan intézményeket biztosít, ami által az állampolgárok szabadok lehetnek. Ha mindazt nem teszik lehetővé, hogy a közös döntéshozatalban az emberek részt vegyenek, akkor a polgárok attól tarthatnak majd, hogy az adott országot nem lehet egyben tartani. A döntési folyamatokban mindenkinek részt kell vennie a svájci képviselő szerint.

Markku Suksi, a finn Ábo Akadémia jogászprofesszora - *Semjén Zsolt*tal egybehangzóan - megállapította: az autonómia a kisebbségi jogok királynője. Minél kevesebb az állam körül a nacionalizmus, annál nagyobb az autonómia biztosításának lehetősége - mutatott rá. Mint mondta, a legtöbb államban valamilyen formában megjelennek a nemzeten belüli entitások.

Kerekasztal-beszélgetések a konferencián

Az egyik beszélgetésen Salat Levente politológus, a Babes-Bolyai Egyetem dékánhelyettese kifejtette, hogy meglehetősen optimista vélekedés, hogy 10-12 éven belül megvalósulhat Erdélyben az etnikai alapú, területi autonómia. Erről a Bell Research felmérésével kapcsolatban beszélt, amit a Nemzetpolitikai Tükör előző számában ismertettünk.

A kutatás szerint a megkérdezett romániai magyarok mintegy fele esélyt lát arra, hogy legfeljebb tizenkét éven belül Erdély valamilyen típusú autonómiát szerez.

Salat Levente kifejtette: nem hiszi, hogy 12 éven belül területi és etnikai alapú autonómia lesz Romániában, hozzátéve: az elképzelhető, hogy a közigazgatási vagy a regionális jellegű autonómiaformák valamilyen módon mélyülnek, konszolidálódnak. Azt ugyanakkor nagyon nehéz megbízhatóan mérni, hogy az emberek mit értenek autonómia alatt; a vitát ő maga sem tudná eldönteni – mondta.

Illúzió, hogy az erdélyi magyarság számára a nemzetközi közösség ad majd megoldást. Fontos, hogy a kérdést szerepeltessék nemzetközi fórumokon, megfelelő színvonalon, de ha lesz politikai döntés, az Romániában fog megszületni – jelentette ki.

Kifejtette: az autonómiastátusok elérésének három módja van, nemzetközi szerződés vagy kétoldalú szerződés, illetve a belső jogrend alakítása alapján, és ebben az esetben szerinte az utóbbi adott.

Ahhoz, hogy ennek az esélyét növeljék és napirendre tudják tűzni, alapvetően kell azon változtatni, ahogyan az autonómiakérdésről gondolkodtak Erdélyben, és azon, hogy ebben a kérdésben ignorálják a román partnert. Nem volt eddig koherens stratégia arra, hogy miként lehet a román közvéleményt jobb belátásra bírni, hogyan lehet befolyásos politikai partnereket szerezni, hogy ez a kérdés eséllyel kerüljön be a román közpolitika napirendjébe.

Salat Levente úgy látta: ha az elmúlt 10-15 évben az autonómia ügyében nagyot nem is haladtak, de egyfajta regionális identitás feltétlenül körvonalazódott és megerősödött. Ezt mutatja a székelyzászló-mozgalom ügye is – jegyezte meg. Ugyanakkor a román politikai erők egy fontos része szempontjából ez arra szolgált, hogy mozgósítsa a román többséget egy lehetséges veszéllyel szemben – fejtette ki. Ez a törekvés azonban kontraproduktívnak bizonyult, hiszen míg korábban azt lehetett hallani, hogy Székelyföld nincs is, most már ezt nem lehet mondani.

A Duna Tv Közbeszéd című műsorának is vendége volt Andreas Gross, aki az autonómiáról szólva úgy látta, hogy az elmúlt 10 évben Európa minden országában erőteljesebbé vált a nacionalizmus. Ha pedig a nacionalizmus erős, akkor a többségi hatalom nem kész hatalmának megosztására, tette hozzá.

Egy szabad társadalom eleve tele van konfliktusokkal, és ennek így is kell lennie, de ez nem jelent erőszakot. Az autonómia pedig a megélt demokrácia, ami megakadályozza, hogy a konfliktusok elmérgesedjenek, hogy az emberek

önrendelkezési joga működjön. Elmondta, hogy az elmúlt 10 évben ettől elszakadtunk, ami egy komoly válságot jelent, minden országnak megvannak a sajátosságai, de az autonómia tekintetében rosszabb a helyzet, mint ezelőtt 10 évvel.

Leszögezte, hogy a legfontosabb az, hogy az autonómiát követelő magyarok úgy küzdjenek az önrendelkezésükért, hogy ne legyen agresszív a fellépésük, ne cselekedjenek nacionalista módon, és sikerüljön meggyőzni a románokat, hogy az autonómia a saját érdeküket is szolgálja.

Gross az európai autonómiatörekvések kapcsán is elmondta véleményét, miszerint ő egyértelműen egy föderalista állásponton van, ennek értelmében pedig szeretne egy európai alkotmányt, amelyben az európai régiók, és a transznacionális területek, amelyek sok esetben határokon is átnyúlnának önrendelkezési joggal rendelkezének.

Andreas Grosshoz hasonlóan Kalmár Ferenc András (KDNP), az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése magyar delegációjának tagja is lehetőséget kapott arra, hogy jelentést készítsen az őshonos nemzeti kisebbségek helyzetéről. A jelentést a képviselő várhatóan az év közepén nyújtja be a Parlamenti Közgyűlésnek.

Kárpát-medencei Családlánc

A Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége április 12-én a Kárpát-medencei Családlánc Mozgalom éves munkáját értékelő konferenciát tartott az Országházban.

Európa sorsa az esetleges közhiedelemmel ellentétben nem a tözsdei árfolyamokon múlik, hanem azon, hogy az európai nők és férfiak vállalják-e megszületendő gyermekeiket, a megszületett gyermekek pedig milyen családi és nemzeti közösségekben nőnek fel, milyen közösségi értékrendet sajátítanak el – mondta megnyitó beszédében *Kövér László*, az Országgyűlés elnöke, a rendezvény fővédnöke.

Az Országgyűlés elnöke kiemelte: vannak olyan európaiak, akik nem hisznek a családi, nemzeti vagy vallási közösségekben, közösségek helyett tömegeket akarnak képezni. Úgy gondolják, az egyén tömegben boldogulhat. És vannak olyan európaiak, velünk együtt, akik hisznek ezekben a közösségekben és abban, hogy az egyén élete nem a tömegben, hanem csak a közösségekben, a családi, nemzeti, vallási közösségekben tud igazán kiteljesedni- mondta *Kövér László*, aki szerint ennek az európai értékvitának a kimenetele nemzedékek életét, és végső soron Európa sorsát is befolyásolhatja.

Ma a megmaradás ugyanakkor sokkal többet jelent szociális és gazdasági problémák megoldásánál, a családban átadott értékek, az anyanyelv, a hagyományok, az összetartozás gyakorlati megélése teszi igazán alkalmassá a közösségi életben való részvételre az embereket - mutatott rá a házelnök, akinek véleménye szerint többek között ezért a demokrácia alapvető iskolája a család.

Soltész Miklós szociális államtitkár arról beszélt, hogy a nemzetén nagyon sok sebet ejtettek az elmúlt évszázadok, így Trianon, az elsősorban a felvidékieket érintő Beneš-dekrétumok és a kettős állampolgárságról

rendezett népszavazás. Felidézte, hogy a 2010-ben alakult kormány teljesen új nemzetpolitikát hirdetett meg, és úgy gondolták, hogy minden területen - így a családoknak is - próbálnak segítséget adni. A Családlánc Mozgalom két évének eredményeit "lenyűgözőnek" nevezte, és arra biztatta a jelenlévőket, folytassák tevékenységüket.

Szabó Endre, a szövetség alelnökének elmondása szerint csaknem 30 ezer családot, több mint 150 ezer embert képviselnek. Beszámolt arról, hogy az elmúlt évben több mint ötven programot tartottak. A családlánc mozgalom "robbanásszerűen" bővült, csatlakozott hozzájuk a szörványból, Kárpátaljáról és Magyarországról is több szervezet.

A rendezvényen részt vett *Répás Zsuzsanna* nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár is.

A konferencián a külföldi területekről érkezett szervezetek képviselői beszámolót tartottak programjaikról.

Az 1995 óta lazább szövetségben együttműködő Kárpát-medencei családszervezetekből 2001-ben alakult meg a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége. Tagszervezeteik Erdélyben, a Felvidéken, a Vajdaságban és Kárpátalján egyaránt jelen vannak, és részt vesznek az Európai Nagycsaládosok Szövetségének munkájában is. A szervezet sok programmal segíti a családok identitásának megőrzését. Tavaly a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségének tevékenysége bővült, és az Emberi Erőforrások Minisztériumával együttműködve május 11-én megalakult a Kárpát-medencei Családlánc, amelynek célja, hogy felkutassa és összefogja a határon túli magyar lakta területeken a családdal foglalkozó civil szervezeteket.

Forrás: Magyar Hírlap

A Felvidékről kitelepítettek emléknapja

Április 12-én tartják a Felvidékről kitelepítettek emléknapját, arra emlékezve, hogy 1947-ben ezen a napon indult el az első, elűzötteket szállító vonat Magyarország felé.

Az emléknapról rendelkező országgyűlési határozat szerint az Országgyűlés szükségesnek tartja a méltó megemlékezést a beneši dekrétumok és a lakosságcsere-egyezmény miatt a Csehszlovák Köztársaságból kizárt, Magyarországra telepített mintegy 100 ezres magyarságról. A határozat szerint „*az Országgyűlés tisztelettel adózik azon családoknak, akik állampolgárságuktól, közösségüktől megfosztva, szülőföldjükről elűzve kemény akarással otthont teremtettek maguknak, és támogatja olyan megemlékezések szervezését, oktatási anyagok készítését, amelyek a felvidéki kitelepítéssel kapcsolatosak*”.

Az emléknapon Komáromban beszédet mondott *Navracsics Tibor* miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter, *dr. Molnár Attila* (Fidesz) országgyűlési képviselő, Komárom polgármestere, a határozati javaslat előterjesztője és *Potápi Árpád János* (Fidesz) a Nemzeti összetartozás bizottsága elnöke.

A Felvidéken megemlékezések sorára kerül sor ezekben a napokban. Budapesten 12-én este gálaműsort tartanak a Rákóczi Szövetség szervezésében, amelyen köszöntőt mond *Halzl József*, a szövetség elnöke és ünnepi beszédet tart *Répás Zsuzsanna* nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár.

Bagó Zoltán fideszes EP-képviselő is nyilatkozatot adott ki az emléknapi alkalmából. Eszerint „méltósággal és tisztelettel kell emlékeznünk minden honfitársunkra, akit 66 éve a Beneš-dekrétumok nyomán magyarsága miatt fosztottak meg alapvető jogaitól, vagyontárgyaitól és a szülőföldön maradás lehetőségétől”.

A Beneš-dekrétumok végrehajtásának következménye, hogy a kollektív bűnösségre hivatkozva a szudétanémetek mellett közel százezer magyart is megfosztottak állampolgárságától, vagyonától, kultúrájától, elűzték őket szülőföldjükről, kényszermunkára deportálták őket, anyanyelvük használatát megtiltották - hangoztatta a képviselő, aki szerint az emlékezést a nemzet egysége, az önrendelkezés szabadsága és a jogfosztás tilalmának követelménye teszi fontossá.

„Határozottan fel kell lépünk azon beneši határozatok ellen, amelyek még mind a mai napig hatályban vannak Szlovákiában” - hívta fel a figyelmet *Bagó Zoltán*, aki aktív szerepet játszik az EP petíciós bizottságának abban az eljárásában, amelynek célja, hogy a Beneš-dekrétumok jelenleg is hatályban lévő passzusa kikerüljön a szlovák jogrendből.

Könyvbemutató az Országházban

Csiki Sándor **Lármafák székely ormokon** című kötetét *Mátrai Márta*, az Országgyűlés háznagya mutatta be csütörtökön az Országgyűlési Könyvtár meghívására egybegyűlt közönség előtt.

A székelyföldről és a székely emberekről szóló, valamint a szerző gyermekkorát és emlékeit megörökítő kiadványban kétszáz írás szerepel. A könyv első fejezetében *Csiki Sándor* 60, szülőfalujában játszódó gyermeki emléket elevenít fel, a második részben 28 történetben emlékezik a marosvásárhelyi *Bolyai Farkas Elméleti Líceumban* eltöltött diákévekre, a harmadik blokkban pedig 112 székely település hétköznapijai, ismert és ismeretlen alakjainak történetei kelnek életre. A könyv borítóját *Dávid Júlia* nyáradszeredai születésű festőművész munkái díszítik.

Mátrai Márta „mindenkinek ajánlja a könyvet, aki hisz a megmaradásban, aki a tudatával érti és a szívével érzi, hogy a magyarság demográfiai problémái a Kárpát-medencében, az ország határain kívül, ha lehet még súlyosabbak, mint az anyaországbeli magyarokéi. A magyarság részére a gyermekvállalás kérdése, a családok megtartása – sorskérdés.”

Csiki Sándor a bemutatón elmondta: az írás csekély eszközeivel kívánja a székely öntudatot felébreszteni azokban a nyugat-székelyföldi emberekben, akik székely gyökereiket és magyar anyanyelvüket csak bátortalanul merik vállalni.

A HÉT TÉMÁJA

Évfordulós ünnepség és pártkongresszus

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége megalakulásának 20. évfordulóját ünnepelte

A Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK) megalakulásának immáron 20. évfordulóját ünnepelte április 6-án, a drávaszögi Pélmonostoron. A rendezvényen magyar és horvát közjogi méltóságok, valamint számos magyar szervezet vezetője is köszöntőt mondott az évforduló alkalmából, tisztelegve a húsz éve a horvátországi magyarság megmaradásáért tevékenykedő szervezet előtt.

Az ünnepség diszvendége, *Kövér László* [köszöntőjében](#) kiemelte, húsz esztendővel ezelőtt a HMDK azért jött létre, hogy az emberiség részére megtartsa a magyar nemzetnek azt a közösségét, amely Horvátországban él, s tették ezt minden nehézség és áldozat ellenére. Hangsúlyozta, hogy a cél eléréséhez nélkülözhetetlen a Horvátország és Magyarország közötti baráti viszony még szorosabbá tétele. Az Országgyűlés elnöke a horvátországi magyaroknak javasolta, hogy éljenek a magyar állampolgárság megszerzésének lehetőségével, a horvátországi magyarság legnagyobb feladatának pedig a gyarapodást jelölte meg, legyőzve minden kishitűséget, kétkedést és reménytelenséget. Végül biztosította a résztvevőket, hogy törekvéseik eléréséhez mindig számíthatnak Magyarország támogatására.

A horvát Szábor alelnöke, *Milorad Batinić* beszédében elmondta, a HMDK munkája ismert és elismert, melyet a jövőben is támogatni fognak.

Az évforduló alkalmából levélben köszöntötte a magyar közösséget *Ivo Josipović* horvát köztársasági elnök, [Semjén Zsolt](#) miniszterelnök-helyettes és [Szili Katalin](#), az Országgyűlés Nemzeti összetartozás bizottsága Autonómia albizottságának elnöke is.

Jakab Sándor, a HMDK elnöke beszédében ismertette a szervezet létrejövetelének körülményeit, illetve annak nehézségeit.⁴ Hangsúlyozta, hogy Horvátországot 1992. január 15-én ismerték el, a horvátországi magyarok képviselői pedig már másnap támogatásukról biztosították az ország vezetőit. Jelképesnek tartotta azt is, hogy a magyar Országgyűlés előbb szavazott Horvátország EU-s ratifikációjáról, mint a horvát Szábor. Ezek után összefoglalta az elmúlt húsz év sikereit, mind a közművelődés, az oktatás, és a hitélet területén.

Potápi Árpád János, a Nemzeti Összetartozás Bizottságának elnöke szerint a baranyai magyarok a „kapu őrzői”. Kiemelte a közéleti kapcsolatok fontosságát és megjegyezte, lányával együtt a HMDK is immár felnőttkorba lépett.

⁴ A szervezet a rendszerváltás kezdetétől tevékenykedett, a hivatalos bejegyzésre azonban három évet kellett várniuk a délszláv háború kitörése miatt, így hivatalos létrejöttét 1993-ra datálják.

Csóti György parlamenti képviselő (Fidesz), korábbi zágrábi nagykövet, az IPU Magyar-Horvát Baráti Tagozatának elnöke, a Nemzeti összetartozás bizottság Autonómia albizottság alelnöke az autonómia-törekvések kiteljesedését és a személyes ellenéteken való felülemelkedést sürgette a magyar közösség fennmaradása érdekében. Kiemelte, hogy ehhez kedvező a helyzet, hiszen Horvátországban a kisebbségekhez a többségi nemzet pozitívan viszonyul, adott a törvényi háttér, amelyet tartalommal, konkrét programokkal kell megtölteni.

Pásztor István, a Vajdasági Magyarok Szövetségének elnöke hangsúlyozta, hogy a horvátországi magyarok sikere közös Kárpát-medencei siker, a nemzet érdekében pedig meg kell győzni a többségi nemzet tagjait, hogy a magyarság gyarapodása az ő érdekük is.

Berényi József, a felvidéki Magyar Közösség Pártjának elnöke nagyra értékelte, hogy a HMDK ünnepségét magas rangú horvát vezetők is megtisztelték, ez a gyakorlat ugyanis a szlovákiai magyar rendezvényeken nem vált még gyakorlattá. Szót ejtett továbbá a többnyelvűségről, mint közép-európai értékről.

Toró T. Tibor, az Erdélyi Magyar Néppárt elnöke egy székely zászlót adott át Jakab Sándornak, kifejezve a székelyek és horvátországi magyarok közti rokon érzéseket.

A fiatalabb nemzedékek képviselőiben felszólaló Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnöke Zsoldos Ferenc, a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács elnöke és Andócsi János, a HMDK alelnöke is arról számoltak be, hogy budapesti tanulmányaik során is világos volt számukra, hogy szülőföldjük gyarapítása mellett köteleződnek el, ezért hazatértek.

A vajdasági vendégek közül több felszólaló, így Csorba Béla, a Vajdasági Magyar Demokrata Párt (VMDP) elnöke, Csonka Áron, a Vajdasági Magyar Demokratikus Közössége (VMDK) elnöke és Ágoston András is a horvátországi és a vajdasági magyarok szoros együttműködését hangsúlyozta, tekintettel a több évtizedes barátságra, valamint egymás problémáinak alapos ismeretére. Ágoston András, a történelmi VMDK alapítója kiemelte, a nemzeti együttműködés rendszerének legjelentősebb eleme a magyar állampolgárságra vonatkozó törvény elfogadása és alkalmazása. Kifejezte reményét is, hogy az autonómia-törekvések is hasonló sikereket érnek majd el.

Forrás: www.huncro.hr

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség XXIV. közgyűlése

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) április 6-án, Beregszászon tartotta XXIV. közgyűlését. Az eseményen felszólalt többek között Kovács Miklós, a párt elnöke, Répás Zsuzsanna, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára és Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke. A testület egy nyilatkozatot is elfogadott a helyi magyar közösséget érintő kérdésekről.

Elnöki beszámolójában Kovács Miklós kifejtette, a kárpátaljai magyarság „drámai küzdelmet, nemzeti újraélesztési kísérletet” folytat a jelenlegi

ellenséges ukrán közegben. Elmondta, nem kedvez e küzdelemnek az évek óta tartó „éles választási helyzet”, így a legfontosabb feladatuk jelenleg az, hogy a magyar közösség túlélje mindezt. A politikus kiemelte, a KMKSZ ilyen körülmények között is hű maradt elveihez, nem állt be az ukrán hatalmat kiszolgáló szervezetek sorába, szemben a Régiók Pártjával szövetkező Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetséggel (UMDSZ), amelyet „nemzetárulónak” bélyegzett. Jelezte, hogy a KMKSZ a továbbiakban sem fog együttműködni az UMDSZ-szel.

Ugyanakkor üdvözölte, hogy a magyar kormány teljesítette a 2010-es választások előtt tett ígéretét és lehetővé tette a határon túli magyarok számára az egyszerűsített visszahonosítást, de az ezzel kapcsolatos visszaéléseket elítélte. Bíráltta azt, hogy sok, magyarul sem beszélő ukrán állampolgár szerezhetett magyar útlevélet: a mintegy 50 ezer magyar állampolgárság iránt benyújtott igény között sok nem magyar nemzetiségűtől származik. Kritikát fogalmazott meg az ukrán kormányzattal szemben is. Kifogásolta, hogy Kárpátalján, megyei szinten nem biztosítják az ukrán nyelvtörvény rendelkezéseinek végrehajtását, és elmondta, hogy a KMKSZ nem adja fel a küzdelmet a felszabdalt, magyar többségű parlamenti választókerület visszaállításáért.

Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár beszédében hangsúlyozta, hogy „a magyar kormány felelősségteljes, megbízható partnerként tekint a KMKSZ-re, amely a megalakulása óta következetesen képviseli a kárpátaljai magyarság érdekeit”. Elmondta, a magyarság megmaradásának ügyében a legfontosabb szerep a helyi közösségekre hárul, mert „csak a helyi közösségek ereje képes megtartani a magyarságot”, e törekvésben az anyaország csak támogatni tudja a külhoniakat. A helyettes államtitkár kiemelte, a KMKSZ hosszú távon, erejéhez mérten teljesíti az előtte álló feladatokat és sokszor erején felül igyekszik megoldani a problémákat. Elmondta, számos kihívással kell szembenéznie a szervezetnek, többek között az új – szerinte előremutató – nyelvtörvény alkalmazásának nehézségeivel, vagy a kárpátaljai magyar oktatás problémáival.

Tőkés László európai parlamenti képviselő elsősorban az autonómiatörekvések fontosságát hangsúlyozta felszólalásában. Elmondta, az illető országok számára kötelezettségekkel jár a tény, hogy a trianoni békeszerződéskor a szomszédos államok az elszakított területekkel együtt „megörökölték” az itt élő magyarokat is.

Brenzovics László, a KMKSZ alelnöke zárszavában leszögezte, hogy „nem vagyunk a meghátrálás népe”: a KMKSZ, ahogy eddig, úgy a továbbiakban is törekedni fog megfelelő választ adni az éppen aktuális kihívásokra. Elmondta, hogy ezek sorában a legközelebbi a június 2-i beregszászi polgármester-választás lesz.

A közgyűlés nyilatkozatot is elfogadott, amelyben szorgalmazza az ukrán nyelvtörvény teljes körű kárpátaljai végrehajtását és a magyar többségű parlamenti választókerület visszaállítását, továbbá a szervezet tiltakozik a nagymuzsalyi aranybánya tervezett újraindítása ellen is.

A rendezvényen részt vettek a Kárpát-medencei magyar politikai élet szereplői: jelen volt többek között Kövér László képviselő Dr. Kelemen András, az Országgyűlés elnökének külpolitikai főtanácsadója, a Nemzeti

összetartozás bizottsága képviselőjében *Ékes Ilona*, a bizottság fideszes tagja, a Jobbik nemzetpolitikai kabinetjének elnöke *Szávay István*, valamint eleget tett a KMKSZ meghívásának *Schiffer András*, az LMP társelnöke. A magyar közösségek képviselőjében érkezett az eseményre *Pataki Csaba*, az RMDSZ Szatmár megyei elnöke, *Papp Előd*, az EMNP alelnöke, *Köteles László*, a CSEMADOK alelnöke és *Józsa László*, a VMSZ elnöke.

KITEKINTÓ A KÖVETKEZŐ KÉT HÉTRE

2013. április 12 -26.

Április 12. (péntek) 10.00 óra

„Felvidéki kitelepítettek és deportáltak emlénapja” Komárom képviseelő-testületének emlékülése keretében

Helyszín: Polgármesteri Hivatal, Komárom és a Monostori Erődnél lévő kitelepítési emlékmű

Április 12. (péntek) 14.30 óra

„A Felvidékről kitelepített magyarok emlénapja” a Rákóczi Szövetség és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. közös szervezésében

Helyszín: Magyarság Háza, Deák terem – Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.

A rendezvényről többet megtudhat [itt](#).

Április 18. (csütörtök) 11.00 óra

A Kárpát-medence megújuló épített örökségét bemutató időszak kiállítás [megnyitója](#) a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Szervezésében

Helyszín: Magyarság Háza – Budapest I. kerület, Szentháromság tér 6.